

Llavor: variants lèxiques (II)

(ALDC, IV, 784. La llavor)

En aquest mapa figura solament la variació lèxica. Per a *llavor*, la solució més general, hem tingut en compte aquest mot i les seves var. (veg. mapa 474). *Sement* (var. *siment* 189, amb pas [e] > [i] per assimilació a la *s-* tendent a palatal), deriva del llat. SEMENTIS ‘sembra, època de la sembra’ (oposat a MESSIS ‘sega, època de la sega’) i, a la baixa època, ‘llavor’; veg. cast. *simiente*, oc. *semen*, eusq. *zemendi* ‘novembre’, pel mes de la sembra. L’ àrea del mot és estrictament septentrional, afí a l’oc. *semen*. Pertanyen al seu camp derivatiu *semental* ‘llavorer’, *sementer* ‘part d’una terra de conreu que se sembra d’una planta determinada’, *sementera* ‘sembra’, *semença* ‘llavor’, tots ells formant part del diccionari normatiu. *Grana* (s. XVI) prové del llat. GRANA, plural de GRANUM, potser per atracció formal del col·lectiu

plural *grana* ‘quermes, insecte que conté una matèria colorant anàloga al carmí’, sentit documentat anteriorment (s. XIII); també *gra* (< llat. GRANUM), que pot tenir determinants: *gra per sembrar* 17 i *gra de llavor* 60. *Sembraó* 12 (var. *sembragó* 10, amb consonant antihiàtica) és un compost de *sembrar* i el suf. -aó < -asó < -ATIONE, semblantment a mots com *llauró* (< *llauraó* < *llaurasó*) o *tremoló* (< *tremolaó*), aquest convertit normativament en *tremolor* per atracció d’altres mots acabats en -or (veg. Gulsoy, 1993: 315-349); altres var.: *sembradura* 24, 92, 111 (← ‘acció de sembrar’), *sembradera* 86, *blat de sembrar* 106, *semilla* 190 (← cast.-arag.).

A més de *llavor*, són mots normatius *grana*, *sement* i *sembradura*, des del DG₁, 1932.

